nieuws

In de bres voor de kamsalamander

nieuws

Door de intensivering van het landgebruik in Vlaanderen krijgt de kamsalamander het moeilijk. Landbouwers kunnen de grootste watersalamander van ons land een handje helpen door poelen aan te leggen of hagen en bomenrijen aan te planten. Investeringen die zij volledig en particulieren deels terugbetaald krijgen.

29 SEPTEMBER 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 OKTOBER 2021 11:48

Lees meer over:
natuur
veeteelt

De kamsalamander wordt ook wel eens het waterdraakje genoemd en kan tot 18 centimeter groot worden. Daarmee is hij de grootste van de vier soorten watersalamanders die in ons land voorkomen. Hij dankt zijn naam aan de grote, gekartelde kam die het mannetje in het voorjaar, tijdens de paartijd, op rug en staart ontwikkelt. Een ander opvallend kenmerk is de gele buik met zwarte vlekken. Elk buikpatroon is bovendien uniek, zoals de vingerafdruk bij mensen, waardoor iedere kamsalamander individueel kan worden herkend.

Kieskeurige paraplusoort

Het typische leefgebied van de kamsalamander is kleinschalig, halfopen met bosjes en veelal met houtwallen, struweel (zoals braamstruweel) of stroken met ruigten. Dit moet zich bevinden nabij geschikt voortplantingswater dat bestaat uit meerdere poelen met watervegetatie. De lijnvormige elementen zoals heggen en (knot)bomenrijen gebruiken ze om zich te verplaatsen.
“De kamsalamander stelt vrij specifieke eisen, maar het is een hele eer om deze soort te mogen verwelkomen in je poel”, vertelt Lien Bastiaenssens van het Agentschap Natuur en Bos. “De kamsalamander is een “paraplusoort”, wat

wil zeggen dat de inspanningen die voor hem worden geleverd ook nuttig zijn voor tal van andere soorten zoals de overige watersalamanders, waterjuffers en de geelgerande watertor."
De kamsalamander kan tot wel 18 jaar worden. Bovendien slagen ze er in om lang te overleven in situaties die ongunstig zijn en waar pogingen tot voortplanting falen. "Net dat maakt het soms moeilijk om in te schatten hoe het nu juist met de resterende populaties gesteld is", aldus Bastiaenssens.
Historisch gezien kwam de soort in grote delen van Vlaanderen voor maar steeds gebonden aan valleigebieden. Op dit moment is de verspreiding van deze Europees beschermde soort helaas zeer versnipperd, waardoor genetisch isolement en inteelt een probleem vormen. De kamsalamander heeft ook zwaar te lijden onder een tekort aan kwaliteitsvol leefgebied. Vooral het verdwijnen of vroegtijdig droogvallen van geschikte voortplantingspoelen is nefast voor de soort.

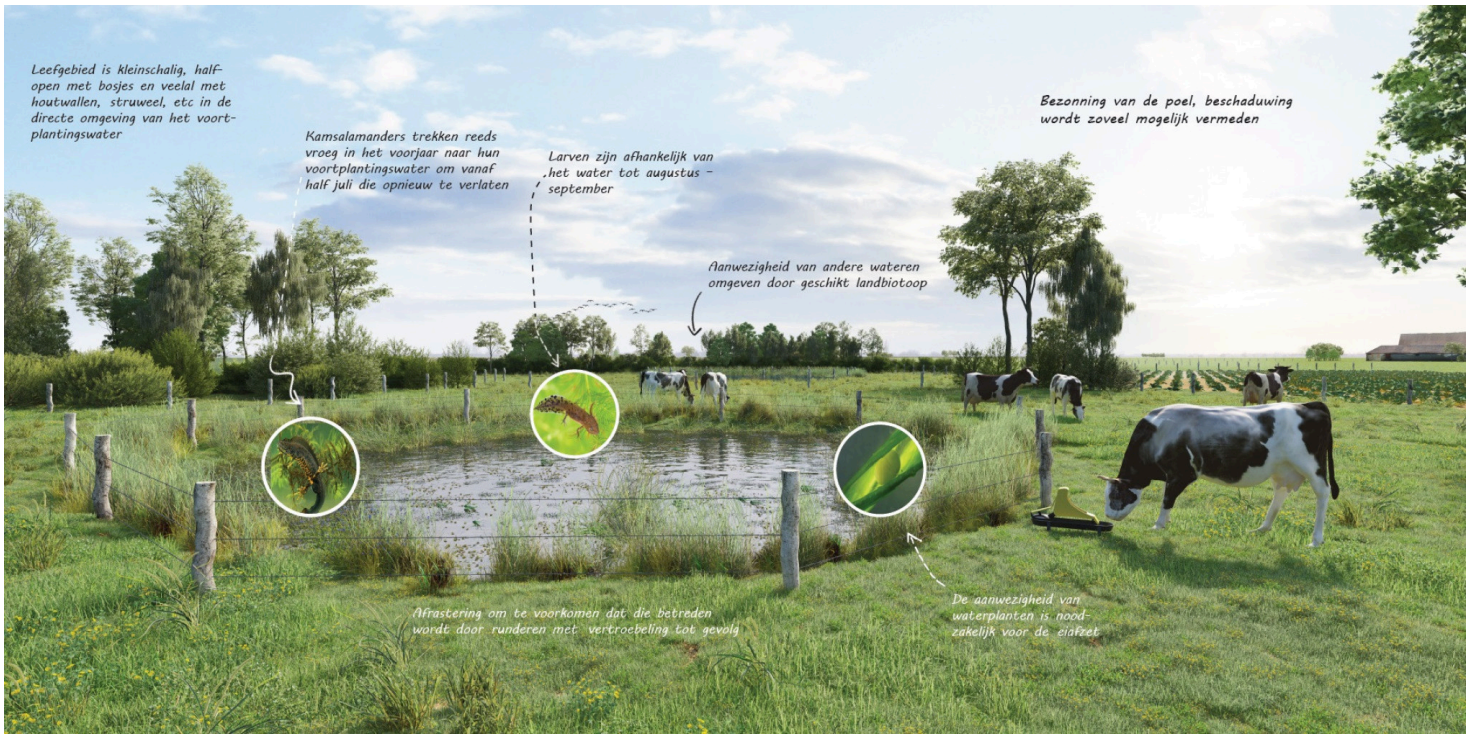
Foto: Griet Buyse

Vee en kamsalamander in hetzelfde bad

Het is perfect mogelijk om zowel het vee als de kamsalamander te laten profiteren van een aangelegde poel mits enkele kleine aandachtspunten. Zo houdt de kamsalamander van helder water met waterplanten. Maar wanneer het vee de oever betreedt, wordt het water troebel en krijgen de waterplanten geen kans. Daarom is het noodzakelijk om de poel af te rasteren en te voorzien van een weidepomp zodat het vee te allen tijde water ter beschikking heeft.

Hoe kan je helpen?

Wie eigendommen heeft binnen een kamsalamandergebied, kan zijn steentje bijdragen door het aanleggen van één of meerder poelen, een bomenrij of een heg. "Omdat de kamsalamander nogal kieskeurig is, moeten de maatregelen wel op maat zijn", zegt Bastiaenssens. "Het lijken misschien details, maar voor het diertje maakt het een wereld van verschil."
Voor het aanleggen van de correcte water- en landhabitat kan je altijd beroep doen op het Regionaal Landschap of andere natuur- en terreinbeherende verenigingen. Zij staan je bij met advies en technische ondersteuning.

In het kader van de niet-productieve investeringssteun (NPI) worden zo goed als alle investeringen die landbouwers doen 100 procent terugbetaald, denk aan het aanplanten van een bomenrij, heg, houtkant of het aanleggen van een poel met bescherming tegen vee.
Daarnaast werd dit jaar de Projectsubsidie Soorten (PSS) in het leven geroepen. Zo kunnen ook particulieren in het buitengebied bijdragen aan de ondersteuning van verschillende diersoorten. Ook hier kun je bij de bovenvermelde instanties terecht voor advies en ondersteuning.
Indien je reeds één of meerdere poelen hebt waarin de kamsalamander zich thuis voelt, kan het nodig zijn om deze eens een opfrisbeurt te geven en af te rasteren. Ook hiervoor kun je bij het Regionaal Landschap of andere natuur- en terreinbeherende verenigingen terecht en is er een financiële ondersteuning mogelijk.

Beeld: Wouter Pattyn

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |